

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Кафедра теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ
для студентів
спеціальності 014.11 «Середня освіта (фізична культура)»

Мелітополь, 2019

УДК 378.091.322[001.89:796](072)

М 54

Методичні рекомендації до підготовки кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня для студентів спеціальності 014.11 «Середня освіта (фізична культура)» / укладачі: Є.О. Карабанов, Т.Є. Христова., В.Є. Білогур - Мелітополь: ФОП Силаєва О. В., 2019. – 40 с.

Затверджено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін, протокол № 9 від 01.03.2019 р.

Затверджено НМР природничо-географічного факультету, протокол №10 від 23.04.2019 р.

Рецензенти:

А.П. Конох - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту Запорізького національного університету

А.В. Осінцов – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я людини Маріупольського державного університету

Методичні рекомендації містять загальні вимоги до структури та змісту кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня для студентів спеціальності 014.11 «Середня освіта (фізична культура)», методичні вказівки й рекомендації щодо організації та здійснення наукового дослідження, написання й оформлення магістерської роботи, підготовки та порядку її захисту.

Методичне видання призначене для студентів, викладачів, наукових керівників магістерських робіт

УДК 378.091.322[001.89:796](072)

© ФОП Силаєва О.В., 2019 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ.....	5
1.1. Обсяг і структура магістерської роботи.....	5
1.2. Вимоги до структурних елементів магістерської роботи.....	6
2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	13
2.1. Етапи підготовки та виконання магістерської роботи.....	13
2.2. Загальні рекомендації до оформлення магістерських робіт.....	18
3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	26
ДОДАТКИ.....	27

ВСТУП

Ці методичні рекомендації складено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», інших нормативно-правових актів України з питань освіти, державних стандартів вищої освіти України, Положення про організацію освітнього процесу у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, Положення про дипломні роботи на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

Дипломна робота за освітнім ступенем магістра – це самостійне завершене навчально-наукове дослідження студента, що виявляє вищий рівень якості професійної підготовленості студента за освітньою програмою підготовки магістра за відповідною спеціальністю та спеціалізацією.

Магістерська робота демонструє: якість теоретичних і практичних знань згідно з освітньою програмою та концептуальними напрямками їх розвитку; рівень методологічної культури дослідницької діяльності; широку ерудицію автора, опанування методологією наукової творчості; глибоке засвоєння, розуміння та відтворення наукової термінології; здатність самостійного осмислення проблеми, творчого її дослідження; уміння комплексно аналізувати проблеми дослідження; здатність систематизувати і критично оцінювати джерела інформації з досліджуваної проблеми; спроможність здійснювати теоретико-методологічні узагальнення, творчо застосовувати сучасні методи та методики наукового пошуку; здатність нестандартно вирішувати наукові завдання, формулювати оригінальні теоретичні й практичні висновки, прогнозувати розвиток досліджуваних явищ.

Метою виконання магістерського дослідження є вирішення професійної проблеми, що ґрунтується на комплексному опануванні матеріалу і методів дослідження, послідовного аналітичного викладання, а також практичного застосування теоретичних знань для вирішення конкретних завдань.

Магістерська повинна бути методологічно послідовною, глибоко аналітичною. Висновки повинні бути аргументованими. Вона повинна бути оформленою згідно з кваліфікаційними вимогами.

Магістерська робота носить творчий характер і потенційно передбачає авторське бачення проблеми, можливостей її дослідження та розв'язання.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ

Магістерська робота – важливий різновид самостійної наукової роботи студентів, під час написання якої вони опановують методи та набувають умінь проводити наукові дослідження. Магістерською роботою студент завершує свою навчальну та наукову підготовку в університеті. Вона повинна засвідчити професійну зрілість випускника, виявити його загальнонаукову та спеціальну підготовку, уміння застосовувати здобуті в університеті знання для виконання конкретних наукових та практичних завдань. Основною вимогою до студентів є самостійне і творче виконання завдань магістерської роботи.

Магістерська робота – виконана державною мовою академічна праця на правах рукопису, підготовлена в друкованій та електронній формі. Атестацію здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти проводять у формі публічного захисту магістерської роботи.

Магістерська робота є рукописом який повинен бути надрукований та оформлений відповідно до вимог ДСТУ 4163-2003 та «Методичних рекомендацій із написання дипломних робіт другого (магістерського) рівня».

Дипломна робота другого (магістерського) рівня виконується державною мовою або мовою, що вивчається відповідно до спеціальності.

1.1. Обсяг і структура магістерської роботи

Обсяг основного тексту магістерської роботи (без списку використаних джерел і додатків) для студентів спеціальності 014.11 «Середня освіта (фізична культура)» становить 70-80 сторінок. Для робіт з психолого-педагогічних і гуманітарних наук допускається збільшення обсягу до 30%.

Композиція магістерської роботи передбачає наявність таких основних структурних елементів:

- титульний аркуш;
- анотація англійською мовою;
- зміст;
- вступ;
- основна частина (окремі розділи);
- висновки;
- список використаних джерел.

Кожен із цих елементів, необхідно починати з нової сторінки. Роботу можна також доповнити списком (переліком) умовних скорочень (позначень, символів, одиниць, термінів), практичними рекомендаціями та додатками.

1.2. Вимоги до структурних елементів магістерської роботи

Титульний аркуш – перша сторінка наукової роботи призначена для попереднього ознайомлення з працею, тому важливо, щоб було коректно представлено відомості про роботу та її автора. На титульній сторінці має бути вказано таке (додаток А):

- назва закладу вищої освіти;
- назва факультету, кафедри, де виконано роботу;
- тема магістерської роботи;
- прізвище, ім'я та по батькові автора повністю;
- шифр і найменування спеціальності (спеціалізація - за потребою), курс, групу;
- науковий ступінь, учене звання, прізвище та ініціали наукового керівника;
- науковий ступінь, учене звання, місце роботи, прізвище та ініціали рецензента;
- місто і рік виконання роботи.

Анотацію призначено для ознайомлення зі змістом магістерської роботи загалом. Вона повинна бути стислою, інформативною та містити відомості, які дають змогу зрозуміти сутність роботи.

Анотацію готують англійською/німецькою мовою, якщо диплома робота виконана українською мовою, чи українською, якщо дослідження написано іноземною мовою обсягом 1600-1800 друкованих знаків

Анотація подається за схемою: прізвище, ім'я та по батькові здобувача вищої освіти; спеціальність (шифр і назва) та спеціалізація (за потребою; шифр і назва); назва магістерської роботи; текст анотації (мета, об'єкт дослідження; організація та основні результати дослідження; наукова новизна та практичне значення роботи); 5-8 ключових слів (додаток Б). Анотація друкується на окремих аркушах і підшивається у роботу одразу за титульним аркушем або може бути додана до роботи разом з рецензією.

Зміст подають на початку роботи: найменування та номери початкових сторінок усіх розділів і підрозділів та підпунктів (якщо вони мають заголовки) магістерської роботи, вступу, висновків, списку використаних джерел та додатків. Зміст зручно оформляти у вигляді таблиці з двох стовпчиків, один із яких містить назви розділів, підрозділів, а інший – нумерацію сторінок; зовнішні межі (рамки) таблиці не відображають (додаток В).

Список (перелік) умовних скорочень (позначень, символів, одиниць, термінів) складають у разі потреби, якщо цього вимагає робота й автор використовує маловідомі скорочення, нові символи, позначення та ін. Їхній перелік може бути подано у магістерській роботі у вигляді окремого списку, який

розміщують перед вступом. Перелік треба друкувати двома колонками, у яких зліва за абеткою розташовують скорочення, а справа – їх докладне розшифрування.

Вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми (завдання). У вступі коротко характеризують проблему, стан її теоретичного та практичного дослідження, актуальність та аргументують доцільність проведення певних досліджень. У вступі повинні бути висвітлені такі питання:

- актуальність дослідження;
- зв'язок роботи з науковими планами, темами;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- мета дослідження;
- завдання дослідження;
- комплекс методів для проведення дослідження;
- наукова новизна одержаних результатів;
- практичне значення одержаних результатів;
- апробація результатів магістерської роботи.
- структура та обсяг роботи.

Актуальність дослідження – обґрунтування вибору теми дослідження (зв'язок теми магістерської роботи із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань). Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми необхідно обґрунтувати доцільність роботи. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним, досить кількома реченнями висловити суть проблеми. Бажано в актуальності зосередитися на трьох основних частинах: 1) чому ця тема важлива і потребує розв'язання; 2) хто з авторів уже досліджував окремі питання цієї проблеми і що встановлено; 3) що у цій проблемі залишилося недостатньо дослідженим і потребує вивчення.

Зв'язок роботи з науковими планами, темами. Коротко викладають зв'язок обраного напрямку досліджень з планами науково-дослідної роботи МДПУ або організації, де виконана робота, а також з галузевими та (або) державними планами та програмами. За наявності зазначають номери державної реєстрації науково-дослідних робіт, базових для підготовки та подання магістерської роботи.

Об'єкт дослідження – процес або явище, що створює проблемну ситуацію, й обраний для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта – саме на ньому необхідно акцентувати увагу, оскільки він визначає тему магістерської роботи.

Наприклад.

Об'єкт дослідження – фізична підготовка спортсменів у силових видах спорту.

Предмет дослідження – засоби і методи розвитку сили важкоатлетів-початківців.

Об'єкт дослідження – фізичне виховання учнів молодших класів, скерованих до спеціальної медичної групи.

Предмет дослідження – програма розвитку спритності у школярів спеціальної медичної групи.

Мета і завдання дослідження відображають стратегію роботи.

Мета дослідження тісно пов'язана з темою магістерської та повинна чітко вказувати, що саме потрібно виконати в роботі; це запланований результат, якого необхідно досягти.

Наприклад.

Мета дослідження – експериментально обґрунтувати алгоритмізовану програму навчання техніки кидків у вправах зі скакалкою в художній гімнастиці на етапі початкової підготовки.

Завдання дослідження – це конкретні етапи досягнення мети. Треба пам'ятати, що вони визначають спрямованість і хід дослідження. Від них залежатиме структура роботи (кожному з поставлених завдань має відповідати конкретна її частина – розділ, підрозділ). Зазвичай їх може бути три – п'ять, при цьому перше завдання традиційно присвячено аналізу об'єкта дослідження, вивченню наукової проблеми, яку порушено в магістерській роботі. Якщо робота має експериментальний характер, то останнє завдання зазвичай передбачає практичну перевірку авторських підходів. Формулювання завдань дослідження потребує конкретизації контингенту досліджуваних (віку, статі, професійної приналежності, стану здоров'я, рівня підготовленості, виду спорту, кваліфікації, етапу підготовки тощо) відповідно до теми магістерської роботи.

Наприклад.

Завдання дослідження.

1. Виявити та охарактеризувати основні науково-методичні підходи щодо технічної підготовки в художній гімнастиці на етапі початкової підготовки.

2. Визначити основні опорні точки техніки вправ зі скакалкою на етапі початкової підготовки.

3. Розробити програму застосування основних опорних точок у навчанні техніки кидків у вправах зі скакалкою.

4. Експериментально обґрунтувати ефективність програми застосування основних опорних точок у вправах зі скакалкою.

Завдання дослідження.

1. Виявити шляхи удосконалення процесу фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи.

2. Розробити програму занять з пріоритетним застосуванням рухливих ігор для учнів, скерованих до спеціальної медичної групи.

3. Експериментально перевірити ефективність використання програми у фізичному вихованні учнів молодших класів, скерованих до спеціальної медичної групи.

Методи дослідження. Вибір методів дослідження повинен забезпечити достовірність отриманих результатів і висновків. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Усі дослідницькі методи можна розділити на: теоретичні методи та методи збору емпіричної інформації (спостереження, експеримент, опитування, аналіз продуктів людської діяльності тощо). Від цих двох груп наукових методів слід відрізнити методи обробки наукових даних (якісні і кількісні, серед останніх – спеціальні методи математичної статистики).

Обґрунтований вибір методів спирається перш за все на розуміння специфіки об'єкту і предмету дослідження, а ось вже конкретні методики визначаються поставленими задачами і умовами проведення дослідження. Обґрунтування вибору методів дослідження наводиться в програмі дослідження.

Методи, які найчастіше використовують у дослідженнях з фізичної культури і спорту: теоретичний аналіз і узагальнення даних наукової та методичної літератури; аналіз документальних та архівних матеріалів; вивчення досвіду провідних фахівців; педагогічні методи (педагогічне спостереження, педагогічний експеримент); антропометричні та фізіометричні методи; соціологічні методи (опитування); методи експертного оцінювання, методи математичної статистики та ін.

Наукова новизна одержаних результатів. Подають коротку анотацію нових наукових положень (рішень), запропонованих особисто. Варто довести вагомість наукового дослідження у теоретичному аспекті. Положення наукової новизни демонструють, який рівень наукових результатів отримано в роботі (*набули подальшого розвитку наукові положення щодо..., удосконалено відомості щодо..., уперше обґрунтовано...*). Крім того, наукову новизну роботи характеризує наявність узагальнень, систематизації наукової інформації, дослідження закономірностей, виявлення тенденції тощо.

Наприклад.

Наукова новизна одержаних результатів:

- обґрунтовано програму занять у спеціальній медичній групі з пріоритетним застосування рухливих ігор;

- визначено вплив програми занять з пріоритетним застосування рухливих ігор на показники фізичного розвитку учнів молодших класів спеціальної медичної групи.

Практичне значення одержаних результатів – подають відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх практичного застосування. Ураховуючи важливість прикладного аспекту наукової роботи, необхідно довести можливості використання отриманих результатів на практиці. За наявності впровадження результатів наукових досліджень у практику, слід вказувати, де відбулося впровадження і який ефект отримано. Доцільним є також оформлення й подання в додатках до магістерської роботи актів упровадження.

Наприклад.

Практичне значення одержаних результатів: розроблену програму рекомендовано до використання в навчальному процесі з фізичного виховання закладів загальної початкової освіти для поліпшення стану здоров'я, підвищення рівня функціональної і рухової підготовленості, фізичної працездатності та зацікавленості до занять фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи.

Результати роботи впроваджено в навчально-виховний процес ЗОШ № 25 м. Мелітополь, про що складено відповідний акт.

Апробація результатів магістерської роботи. Вказують, на яких наукових з'їздах, конференціях, симпозіумах, нарадах оприлюднено та обговорено результати досліджень, що включені до магістерської роботи; вказують також кількість публікацій, якщо вони є.

Структура та обсяг роботи. Описують загальна структура роботи (вступ, кількість розділів, висновки, список літератури, додатки). Вказують загальний обсяг роботи (кількість сторінок, таблиць, рисунків, літературних джерел).

Наприклад.

Структура та обсяг роботи. Робота складається з 3 розділів. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 12 таблиць, ілюстрована 3 рисунками. Список використаних джерел нараховує 88 бібліографічних посилань. Додаткову інформацію розміщено в 4 додатках.

Основна частина магістерської роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починається з нової сторінки, а підрозділ продовжує текст. У кінці кожного розділу автор подає стислі висновки про одержані наукові і практичні результати. У розділах та підрозділах роботи автор викладає результати власних досліджень з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми. Виклад матеріалу має бути підпорядкований одній провідній ідеї, яку чітко визначив автор.

У **розділах** магістерської роботи має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень магістранта.

У розділах основної частини подають таке:

- огляд науково-методичної та спеціальної літератури, зокрема джерел останніх років і літератури іноземними мовами;
- опис основних методів досліджень і організації та ходу експерименту;
- аналіз і результати власних досліджень автора.

Розділи магістерської роботи можуть бути поділені на підрозділи (нумерують арабськими цифрами. Нумерація складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою).

РОЗДІЛ 1. У цьому розділі подають результати аналізу доступних джерел літератури та Інтернету з досліджуваної проблеми. Для написання першого розділу бажано використовувати план, що допоможе логічно розмістити проаналізований матеріал, а також чітко розподілити його за підрозділами. У цьому розділі використовують цитування авторів, які повинні бути оформлені згідно з вимогами. У кінці розділу подають короткий висновок до нього.

РОЗДІЛ 2. У розділі зазначають методи дослідження, а також подають їхню коротку характеристику.

Наприклад:

1. Аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури.
2. Опитування (анкетування).
3. Педагогічні спостереження.
4. Педагогічний експеримент.
5. Методи математичної статистики.

Далі слід пояснити сутність кожного методу та доцільність його використання відповідно до завдань магістерської роботи.

Після цього автор магістерської роботи описує, як проходило дослідження, його етапи, короткий зміст і терміни кожного з них, вказує на контингент осіб, які брали участь у дослідженні, а також місце його проведення.

РОЗДІЛ 3. У цьому розділі подають відомості про проведені власні дослідження, результати опитування фахівців, педагогічних спостережень тощо. Цей розділ присвячують експериментальним даним, які магістрант отримав у процесі формування експерименту в результаті впровадження експериментального чинника (нової методики, програми, засобів тощо). Для достовірного представлення отриманого матеріалу спочатку детально описують розроблену методику, а потім подають опис її експериментальної перевірки. Для демонстрації та підтвердження отриманих результатів використовують таблиці і рисунки. У кінці розділу подають короткий висновок до нього.

Висновки. У висновках мають бути викладені основні наукові та практичні результати, одержані в процесі дослідження. Висновки повинні відповідати поставленим завданням, бути стислими, конкретними, підтвержені цифровими

даними. Вони мають містити стисле викладення теоретичних і практичних результатів, які отримав автор магістерської роботи особисто у процесі дослідження, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень у цій галузі. Висновки повинні мати аналітичний узагальнений характер та не подаватися як анотація чи констатація.

Список використаних джерел формують в алфавітному порядку заголовків або прізвищ перших авторів. Бібліографічний опис списку використаних джерел у магістерській роботі оформлюють відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Бібліографічний опис використаного джерела має обмежуватися обов'язковою інформацією, необхідною для однозначної ідентифікації цього джерела.

Загальна кількість використаних для підготовки магістерської роботи інформаційних джерел має становити 80-100 одиниць, серед яких повинні бути наукові видання та іноземні джерела.

Посилання на джерело подається у квадратних дужках, під номером даного джерела у списку літератури. Посилання на декілька джерел подаються у квадратних дужках, через кому, наприклад, [1, 12, 24]. Якщо в тексті вжито цитату, необхідно, окрім посилання на літературне джерело, зазначити сторінку, наприклад [123, с. 24]. Не варто подавати в дужках більше ніж три посилання.

Під час роботи з літературними джерелами рекомендовано використовувати програмне забезпечення для керування бібліографічною інформацією Mendeley (<https://www.mendeley.com/>) або EndNote (<https://endnote.com/>), що дає змогу автоматично оформлювати цитування та список літератури відповідно до обраного стилю.

Приклади оформлення літературних джерел наведено в додатку Г.

Додатки. Допоміжний матеріал, необхідний для повнішого сприйняття роботи, виносять у Додатки (наприклад, акти впровадження, результати тестування, документи, протоколи, анкети, комплекси вправ тощо).

До додатків належить допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття магістерської роботи: проміжні формули і розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи та акти випробувань, тестувань, обстежень, розрахунки економічного ефекту; листи підтримки результатів магістерської роботи; інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами магістерської роботи, описи комп'ютерних програм, використаних для розв'язання завдань дослідження тощо; ілюстрації допоміжного характеру; інші дані та матеріали.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: *Додаток А, Додаток Б* і т. д.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

2.1. Етапи підготовки та виконання магістерської роботи

Підготовка та виконання магістерської роботи передбачає виконання таких етапів:

- вибір теми магістерської роботи;
- підготовка обґрунтування теми наукової роботи;
- вивчення інформаційних джерел;
- складання плану роботи;
- підготовка теоретичної частини магістерської роботи;
- виконання практичної частини магістерської роботи;
- апробація отриманих результатів та формулювання висновків;
- підготовка інших частин магістерської роботи;
- підготовка та організація захисту;
- захист магістерської роботи.

Вибір теми магістерської роботи. Тему для дослідження обирають з низки тем, які пропонує випускова кафедра. При цьому студент може самостійно запропонувати тему магістерської роботи, на основі напрямів наукових досліджень, які виконують у цій галузі (додаток Д). Дипломні роботи також можуть виконуватися за тематикою, яку замовляють підприємства, установи та організації, що уклали із Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького контракти на навчання студентів, мають із ним відповідні угоди, або з якими пов'язана трудова діяльність студентів.

Тема магістерської роботи повинна бути актуальною, становити науковий і практичний інтерес, відповідати обраній спеціальності 014.11 «Середня освіта (фізична культура)». Усі теми магістерських робіт повинні бути новітніми; бажаним є зв'язок вибраної теми з майбутньою професійною діяльністю випускника; тема магістерської роботи повинна мати комплексний характер і передбачати одночасне розв'язання як наукових завдань, так і завдань практичного і прикладного характеру. Магістерська робота повинна враховувати подальшу перспективу дослідження обраної проблематики; слід обирати тему вузького спрямування, що сприятиме її глибшому дослідженню та висвітленню; робота повинна мати індивідуальний характер, хоча декілька робіт можуть висвітлювати різні аспекти однієї проблеми; не допускається виконання магістерської роботи кількома магістрантами за однією або аналогічною темою.

На першому етапі відбувається вибір теми та опрацювання об'єкта дослідження, визначення мети та завдань роботи, обґрунтування актуальності теми, погодження обраної теми з керівником.

Орієнтовний порядок підготовки та захисту магістерської роботи

№	Етапи підготовки магістерської роботи	Терміни виконання	Очікуваний результат
1.	Підготовчий етап: вибір та обґрунтування теми	до кінця листопада першого року навчання	Розгляд та затвердження теми на кафедрі, де виконується робота
2.	Опрацювання об'єктної частини дослідження (теоретичний етап)	листопад – грудень першого року навчання	Складання списку інформаційних джерел, плану роботи
3.	Експериментальний (емпіричний) етап дослідження	січень – травень першого року навчання	Добір методів та методик дослідження, проведення експериментальних досліджень, збір емпіричного матеріалу
4.	Аналітичний етап	червень першого року навчання	Опрацювання результатів дослідження, підготовка висновків
5.	Підготовка тексту магістерської роботи	вересень – жовтень другого року навчання	Текст анотації, вступу, розділів магістерської роботи, висновків, оформлення списку використаних джерел
6.	Попередній розгляд магістерської роботи на кафедрі, де її виконували	під час переддипломної практики (згідно з графіком)	Мультимедійна презентація, текст роботи в повному обсязі в електронному та друкованому вигляді, рекомендації кафедри щодо допуску до офіційного захисту (витяг з протоколу)
7.	Рецензування магістерської роботи	перший тиждень грудня другого року навчання	Відгук наукового керівника, зовнішня рецензія
8.	Оприлюднення магістерської роботи	за 10 днів до захисту	
9	Офіційних захист магістерської роботи на засіданні екзаменаційної комісії (ЕК)	за графіком роботи ЕК	Рішення ЕК, підсумкова оцінка, рекомендація щодо продовження навчання

Підготовка обґрунтування теми магістерської роботи. Магістрант разом з науковим керівником готує обґрунтування теми магістерської роботи і подає його для затвердження на кафедру. В обґрунтуванні теми магістерської роботи необхідно представити актуальність теми, мету і завдання, які заплановано

реалізувати у процесі дослідження, об'єкт і предмет дослідження, очікувані наукові результати та можливе практичне значення роботи. В обґрунтуванні теми також зазначають методи дослідження, які будуть використані для розв'язання поставлених завдань, орієнтовну організацію дослідження (етапи виконання роботи) та шляхи впровадження отриманих у процесі виконання роботи результатів.

Обґрунтування тем магістерських робіт розглядаються на засіданні кафедри, де її виконують. Закріплення теми дипломної роботи, призначення наукового керівника та консультантів (у разі потреби) затверджуються наказом ректора у термін, визначений регламентом роботи Університету.

Після закріплення теми студенту видається завдання на дипломну роботу, складене керівником і затверджене завідувачем кафедри з обов'язковим зазначенням терміну завершення.

Вивчення інформаційних джерел – наступний етап роботи. Він складається з пошуку та опрацювання інформації за темою дослідження. Формування джерелознавчої бази може ґрунтуватися на фондах бібліотек (або електронних фондах) Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Запорізького національного університету, Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського та інших установ. Для детального вивчення наукових проблем галузі педагогічної освіти, фізичної культури, спорту корисним є ознайомлення з дисертаціями та авторефератами дисертацій, які захищені останніми роками за науковими спеціальностями 24.00.01 – олімпійський та професійний спорт, 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

Складання плану роботи. На цьому етапі магістрант повинен сформувати концепцію роботи, тобто власне розуміння сутності проблеми, визначити шляхи її розв'язання; скласти план виконання завдань дослідження та узгодити його з науковим керівником.

Підготовка теоретичної частини магістерської роботи. На цьому етапі необхідно глибоко та різнобічно вивчити досліджувану проблему, викласти теоретичний матеріал дослідження (результати аналізу науково-методичної та спеціальної літератури) з метою характеристики наукового (науково-практичного) завдання, обґрунтування ідей та сутності явища, яке вивчають. На цьому етапі добирають методи дослідження та оформлюють перший і другий розділи роботи.

Виконання практичної частини магістерської роботи. Якщо магістерська робота має експериментальний характер, на цьому етапі на основі попереднього вивчення передового педагогічного досвіду та аналізу літературних та інших джерел магістрант розробляє та впроваджує авторські методики і власні креативні ідеї, проводить вимірювання, тестування, опитування для збору та накопичення емпіричних даних. На цьому етапі проводять експериментальні дослідження,

отримують фактичні результати вимірювань, аналізують та узагальнюють їх та на цій основі оформлюють третій розділ роботи.

Апробація отриманих результатів та формулювання висновків передбачає аналіз та обробку отриманих даних, підготовку публікацій у наукових журналах і збірниках, участь у наукових конференціях, семінарах, виступи з доповідями на різних науково-методичних форумах тощо.

Для здобувачів освітнього ступеня магістр підготовка до публікації тез доповіді на наукову конференцію та / або наукової статті є обов'язковою вимогою. Термін виконання встановлює науковий керівник дипломної роботи у межах виконання індивідуального навчального плану магістра, але не пізніше дати проведення попереднього захисту дипломної роботи.

У висновках коротко описують фактичні дані, отримані у процесі роботи, наводять головні наукові та практичні результати досліджень, аргументуючи кількісними та якісними показниками. Висновки повинні інформувати про досягнення мети дослідження та виконання конкретних поставлених завдань.

Висновки подають у вигляді окремих лаконічних положень, сформульованих на основі отриманих результатів. У висновках необхідно зазначити не тільки те позитивне, що вдалося виявити в результаті вивчення теми, а й недоліки та проблеми. Доцільно висловити власне бачення подальших перспектив дослідження проблеми.

Один висновок не повинен суперечити іншому, а підкріплювати його. Якщо висновки не будуть пов'язані між собою, текст втратить свою єдність.

Підготовка інших частин магістерської роботи включає написання анотації англійською (німецькою) мовою (додаток Б); підготовку та оформлення списку використаних джерел (додаток Г), погодження усіх матеріалів магістерської роботи з науковим керівником.

До захисту магістерської роботи студенти пишуть реферат, який містить загальну характеристику магістерської роботи (інформацію щодо структури, кількості додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел; обсяг магістерської роботи у сторінках) та стислий виклад основного змісту (за розділами), висновки.

Підготовка та організація захисту. За 15 днів до попереднього захисту студент повинен подати на кафедру електронний варіант магістерської роботи для перевірки на плагіат.

Попередній захист магістерської роботи студент проходить на кафедрі не пізніше, ніж за місяць до початку державної атестації. Участь студента в попередньому захисті є обов'язковою.

Для проведення попереднього захисту студент повинен подати на кафедру магістерську роботу в друкованому вигляді, не переплетену в жорстку палітурку, наукову статтю та / або тези доповіді на науковій конференції, і повинен бути готовим коротко доповісти основний зміст роботи.

Після обговорення дипломної роботи, отримання консультацій, зауважень і порад автор роботи повинен провести необхідне доопрацювання.

За результатами перевірки на плагіат та попереднього захисту кафедра ухвалює рішення про допуск (не допуск) дипломної роботи до захисту перед Екзаменаційною комісією, про що студент інформується персонально.

Завідувач кафедри ставить резолюцію на титульному аркуші дипломної роботи «Робота пройшла перевірку на плагіат та допущена (не допущена) до захисту, протокол № _ від _____ 20_ року».

До захисту в Екзаменаційній комісії допускаються магістерські роботи, теми яких затверджені наказом ректора університету, а структура, зміст та якість викладу матеріалу й оформлення відповідають вимогам методичних рекомендацій кафедр, що засвідчується підписами керівника та консультантів роботи на титульному листі.

До захисту в Екзаменаційній комісії не допускається робота, у якій виявлені принципові недоліки в прийнятих рішеннях, обґрунтуваннях, розрахунках та висновках, суттєві відхилення від вимог державних стандартів, а також ті, які не подано у встановлений термін.

Допущена до захисту магістерська робота передається рецензенту. Рецензентом дипломних робіт магістрів можуть бути науково-педагогічні працівники або науковці певного фаху закладів вищої освіти, які мають науковий ступінь та / або вчене звання, керівники підприємств, організацій, установ (бази дослідження).

Рецензент у п'ятиденний термін знайомиться з роботою і дає на неї письмову рецензію. Рецензія повинна відображати: ступінь відповідності теми і змісту роботи; актуальність дослідження; ефективність використаної методики наукового пошуку; рівень використання набутих у процесі навчання теоретичних знань; обізнаність у сучасних дослідженнях із даної проблематики, критичність аналізу публікацій, представлених у літературі та інших інформаційних джерелах; ступінь повноти розкриття теми; наявність емпіричного матеріалу, зокрема, зібраного самим автором роботи; достовірність результатів, перспективність і обґрунтованість висновків; зауваження до роботи; пропозиції щодо оцінки.

Рецензія повинна бути підписана рецензентом та завірена печаткою установи, у якій він працює (співпрацює) у встановленому там порядку.

На кожну дипломну роботу надається одна рецензія.

Студент повинен ознайомитися з рецензією на свою дипломну роботу не пізніше, ніж за 10 днів до початку атестації.

Негативна рецензія не є підставою для недопущення дипломної роботи до захисту, але враховується при її оцінюванні.

Дипломна робота разом із Поданням голові екзаменаційної комісії щодо захисту дипломної роботи та рецензією надається голові екзаменаційної комісії за 10 днів до

початку атестації випускників. Після цього дипломна робота і рецензія передаються до деканату, де з нею можуть ознайомитись усі члени екзаменаційної комісії.

У Поданні голові екзаменаційної комісії щодо захисту дипломної роботи зазначаються дані щодо навчальних досягнень студента за період навчання в Університеті; висновок керівника дипломної роботи та висновок кафедри про дипломну роботу із зазначенням результатів перевірки на плагіат (показниками оригінальності).

Захист магістерської роботи відбувається публічно, за присутності всіх охочих.

Захист магістерських робіт проходить у кінці III семестру згідно з навчальним планом. Остаточну оцінку виставляють члени Екзаменаційної комісії на підставі рецензії та публічного захисту магістерської роботи.

2.2. Загальні рекомендації до оформлення магістерських робіт

Магістерську роботу оформлюють за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм). Текст друкують у текстовому редакторі Microsoft Word через 1,5 міжрядкові інтервали шрифтом Times New Roman розміром 14 pt. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту роботи – однаковою.

Текст магістерської роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє, нижнє – 20 мм. Абзаци і відступи дорівнюють 1,25 см.

Під час написання магістерської роботи слід орієнтуватися на чинні стандарти у формулюванні назви, поданні рисунків, таблиць, формул, складанні списку використаних джерел тощо.

Назва магістерської роботи має бути короткою (5-8 слів), відповідати спеціальності, вказувати на сутність проблеми, яку досліджують, предмет та мету дослідження. Допускатиметься додавання до назви невеликого підзаголовка, що конкретизує сутність проблеми, яку досліджують. У назві небажано використовувати ускладнену термінологію.

Текст магістерської роботи має характеризуватися логічним взаємозв'язком її частин, переконливою аргументацією викладених думок, стислістю і точністю формулювань, виключенням неоднозначних тлумачень, доступністю, конкретністю у викладенні результатів роботи, обґрунтованістю висновків та рекомендацій.

Вимоги до тексту магістерської роботи:

- текст має бути чітко структурованим, поділений на розділи та підрозділи. В окремих випадках підрозділи можна поділяти на пункти та підпункти. Потрібно стежити, щоб кожен розділ роботи відображав результати наукового дослідження

з окремої частини загальної проблеми, щоб кожен компонент було викладено у тексті і одночасно текст був цілісним, а не фрагментарним;

- текст має відрізнятися відповідною композиційністю: змістові частини тексту мають бути логічно об'єднані єдиною ідеєю, проблемою, для чого слід забезпечити системний підхід до розкриття теми роботи;

- текст має обов'язково містити аналіз фактів, про які йдеться, а також конкретне обґрунтування тих чи інших положень;

- у тексті не має бути повторів, особливо це стосується висновків, які роблять після кожного розділу та загальних висновків;

- текст має бути завершеним;

- у тексті слід використовувати безособову форму викладення (не використовувати авторське «я» або «ми»). Наприклад: «встановлено», а не «я встановив»; «розглянуто», а не «ми розглянули»);

- визначення термінів, які подано в тексті, мають бути обґрунтованими, аргументованими;

- текст має відповідати сучасному українському правописові.

Завершеності, цілісності і зв'язності тексту магістерської роботи досягають певними спеціальними мовними засобами. Так, способом вираження логічних зв'язків є такі мовні засоби, що вказують на послідовність розвитку думки: (спочатку, насамперед, по-перше, по-друге, отже), заперечення (проте, тим часом, але, однак, водночас, а втім, натомість), причинно-наслідкові відношення (таким чином, завдяки цьому, відповідно до цього, крім того, внаслідок цього, до того ж), перехід від однієї думки до іншої (звернімося до..., розглянемо, зупинимося на..., перейдемо до..., необхідно зупинитися на., необхідно розглянути.), результат, висновок (отже, все сказане дає можливість., підсумовуючи, слід сказати). Під час утворення порівняння найвищого ступеня використовують слова «найбільш», «найменш». Логічні зв'язки між частинами тексту забезпечують складні сполучники підрядності «завдяки тому що», «між тим як», «тому що», «замість того, щоб», «з огляду на те що», «зважаючи на те що», «внаслідок того що», «після того як», «у той час як».

Рекомендовано також активно вживати похідні прийменники «протягом...», «відповідно до...», «згідно з...», «у результаті», «на відміну від...», «поряд з...».

Правила оформлення тексту

Титульний аркуш залічують до загальної нумерації сторінок, але номер сторінки на титульному аркуші не ставлять. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки верхнього поля аркуша без крапки в кінці арабськими цифрами на відстані не менше ніж 10 мм. Нумерацію сторінок магістерської роботи починають з другої сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, таблиць, рисунків подають арабськими цифрами без знака №.

Кожний розділ починають з нової сторінки. Назви розділів друкують великими буквами жирним шрифтом посередині рядка, крапку після номера розділу і назви розділу не ставлять. Потім з нового рядка друкують назву розділу.

Наприклад:

РОЗДІЛ 1 НАЗВА РОЗДІЛУ

ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ як заголовки складових частин роботи друкують посередині рядка, великими жирними літерами, не нумерують, крапку в кінці назви не ставлять.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) жирним шрифтом з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 1 інтервал. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, наприклад, перший підрозділ другого розділу.

Наприклад:

2.1. Назва підрозділу

Після номера підрозділу ставлять крапку, назву підрозділу друкують у тому самому рядку, у кінці назви підрозділу крапку не ставлять. Заголовки мають бути короткі та однозначні.

Підрозділ може містити пункти. Нумерація пунктів аналогічна до нумерації підрозділів, наприклад, другий пункт третього підрозділу першого розділу.

Наприклад:

1.3.2. Назва пункту

Нумерацію і заголовки пунктів друкують з абзацного відступу.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки.

Правила оформлення таблиць

Таблиці використовують для подання цифрового матеріалу або іншої інформації (Додаток Е). Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих в додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують надпис “Таблиця” із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: “Таблиця 1.2.” (друга таблиця першого розділу).

Таблицю розташовують безпосередньо після тексту, в якому йдеться про таблицю або про наведені у ній дані чи на наступній сторінці. Її розміщують таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи, або з поворотом за годинниковою стрілкою. При переносі частини таблиці на іншу сторінку слово “Таблиця” і номер її вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова “Продовження табл.” і вказують номер таблиці, наприклад: “Продовження табл.1.2.”. У такому випадку заголовки граф на новій сторінці замінюють порядком номером граф.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включають за умови, якщо таблиця переходить на іншу сторінку.

Таблиця 1.1.

Назва таблиці

Заголовок	Заголовки граф		
	Підзаголовки граф	Підзаголовки граф	Підзаголовки граф

Назву таблиці друкують симетрично до тексту над таблицею, назву не підкреслюють; крапку в кінці не ставлять. Назва таблиці повинна бути короткою, точною.

Якщо у тексті посилаються на дані таблиці, то в логічно зручному місці в круглих дужках зазначають (табл. 1.1) або записують “Як це видно з табл. 1.1”.

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки.

Правила подання ілюстрацій

Ілюстрації (схеми, креслення, діаграми, графіки, фотографії, рисунки) повинні відповідати тексту, а текст – ілюстраціям. Ілюстративний матеріал необхідно застосовувати в магістерській роботі тільки тоді, коли він дає змогу краще подати і зрозуміти конкретний матеріал. Діаграми та графіки застосовують для унаочнення результатів статистичного опрацювання даних, одержаних у процесі дослідження.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації позначаються словом “Рис.”, нумеруються послідовно у межах кожного розділу (додаток Ж). Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. Наприклад: Рис.1.2. (другий рисунок першого розділу).

Підпис ілюстрації має чотири основних елементи:

- скорочене слово рисунок – “Рис.”;
- порядковий номер ілюстрації – арабськими цифрами без знака № – “Рис. 1.1.”;
- назву ілюстрації з великої літери. Назва рисунка повинна бути короткою, точною, розташованою після нього.
- експлікацію, яка пояснює значення цифр і позначень на ілюстрації.

Посилання на ілюстрації оформляють аналогічно до посилань на таблиці. Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається тема, пов’язана із ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу у круглих дужках (рис. 3.1) або звороту типу: “...як це видно з рис. 3.1” або “... як це показано на рис. 3.1”.

Фотознімки розміром, меншим за формат А4, наклеюють на стандартні аркуші білого паперу формату А4.

Формули.

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка, вище і нижче кожної формули повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули і рівняння слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули або рівняння складаються з номера розділу і порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою (наприклад формула 4.2 - друга формула четвертого розділу). Номер формули або рівняння слід зазначати в круглих дужках на рівні формули у крайньому правому положенні на рядку. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння слід приводи безпосередньо під формулою (додаток З).

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і та ін. Завдяки цьому можна уникнути повторних перевірок, вставок пропущених відомостей.

У магістерській роботі автор повинен давати посилання на джерела, матеріали, окремі результати або цитати з яких наведено в дослідженні. Такі посилання дають змогу відшукати документи й перевірити достовірність відомостей про цитований документ, дають необхідну інформацію щодо нього. Посилатися слід на останні видання та публікації. До огляду літератури з теми дослідження автор додає фундаментальні, найвагоміші, найактуальніші сучасні джерела.

Посилаючись на літературні джерела, інформацію з яких використано у магістерській роботі, слід *дотримуватися таких правил*.

У разі посилання в магістерській роботі на наукові праці, ініціали їхніх авторів пишуть перед прізвищем; у бібліографічному описі на першому місці ставлять прізвище, а потім – ініціали. Використовуючи матеріали і відомості з монографій, також слід зазначити номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела, на яке зроблено посилання.

Посилання на джерело подається у квадратних дужках, під номером даного джерела у списку літератури. Посилання на декілька джерел подаються у квадратних дужках, через кому, наприклад, [1, 12, 24].

Якщо в тексті вжито цитату, необхідно дотримуватись таких *загальних вимог до цитування*:

- текст цитати починають і закінчують лапками та наводять у тій граматичній формі, у якій його подано у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропускання слів, речень при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками у круглих дужках (...);

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланнями на джерело;

- при переказі чийхось думок своїми словами слід бути гранично точним у викладенні думок автора і дати відповідні посилання на джерело.

При прямому цитуванні посилання в тексті роботи оформлюють після цитати, подаючи у квадратних дужках порядковий номер позиції зі «Списку використаних джерел» і номер сторінки.

Наприклад.

При визначенні темпераменту Л.П. Сергієнко пише, що це: «...властивість особистості, в якій відображається динаміка пізнавальних процесів, емоційного збудження і вольової активності» [45, с. 137].

При непрямому цитуванні або скороченому викладі будь-якої проблеми у квадратних дужках можна наводити кілька позицій зі списку використаних джерел, розділяючи їх комою.

Наприклад.

Інтеграція адаптивного спорту в суспільне життя є результатом багаторічної генези, послідовного перетворення реабілітаційно-спрямованого використання рухової активності для осіб з інвалідністю в суто спортивну діяльність, що здійснюється на різних рівнях та має найвище визнання та патронат Міжнародного олімпійського комітету [17, 28, 37].

У списку літератури повинні переважати новітні видання. Цей список повинен містити не менше 10% літератури іноземними мовами. Кількість використаних джерел для дипломної роботи магістра становить не менше 60.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Для захисту магістерської роботи до Екзаменаційної комісії подається: виконана дипломна робота; Подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту магістерської роботи; письмова рецензія на роботу; реферат.

До комісії можуть подаватися й інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної дипломної роботи: друковані статті за темою роботи; тези наукових доповідей; документи, що вказують на практичне застосування роботи тощо.

Послідовність проведення процедури захисту магістерських робіт передбачає:

- представлення студента та його роботи головою екзаменаційної комісії;
- виступ автора дипломної роботи;
- питання членів комісії та присутніх до автора;
- відповіді на запитання членів комісії та присутніх;
- оголошення висновку керівника та рецензії на дипломну роботу;
- відповіді автора на зауваження наукового керівника і рецензента;
- загальна дискусія;
- заключне слово студента;
- підведення підсумків захисту на закритому засіданні Екзаменаційної комісії;
- публічне оголошення результатів захисту.

Загальний захист дипломної роботи не повинен перевищувати 30 хвилин.

На захист студент заздалегідь готує доповідь тривалістю 10-15 хвилин у довільній формі, де має висвітлити наступні питання: обґрунтування актуальності теми дослідження; мету й завдання роботи; об'єкт, предмет дослідження; основні методи дослідження; методологічну основу роботи; практичну цінність отриманих результатів роботи; перспективні напрями вивчення і розвитку обраної проблеми.

Автор магістерської роботи має продемонструвати вміння: логічно та аргументовано викладати матеріал; коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи; проводити власні дослідження; володіти навичками

узагальнення; формулювати висновки; працювати з інформаційними джерелами; ініціювати та обґрунтовувати інноваційні підходи та напрями вирішення завдань, що досліджується.

Студент готує до захисту ілюстративний матеріал у вигляді презентації за допомогою програмного продукту Microsoft Office PowerPoint, аналогічних програмних продуктів та / або роздаткового матеріалу, що містить таблиці, графіки, діаграми, схеми тощо, на які посилається автор у своїй доповіді, а також основні висновки та пропозиції, сформульовані в результаті дослідження. Необхідну кількість та зміст ілюстрацій студент визначає самостійно, але погоджує з науковим керівником. Роздатковий матеріал оформлюється на окремих аркушах формату А4. На титульній сторінці необхідно вказати тему дипломної роботи та її виконавця. Таблиці та рисунки разом мають наскрізну нумерацію роздаткового матеріалу. Кількість папок із роздатковим матеріалом відповідає кількості членів екзаменаційної комісії.

Після виступу студента члени комісії ставлять запитання, пов'язані з темою дипломної роботи, перспективами її розвитку та впровадження результатів, зокрема, спрямовані на виявлення загального рівня теоретичних знань із проблематики; рівня самостійності; перевірку обґрунтованості пропозицій і висновків.

Рішення про оцінювання підготовки та захисту магістерської роботи приймається на закритому засіданні Екзаменаційної комісії і оголошується головою комісії на відкритому засіданні в день захисту.

Захист дипломної роботи фіксується у протоколі Екзаменаційної комісії.

Оцінювання магістерської роботи здійснюється за такими критеріями:

- відповідність змісту роботи обраній темі, її актуальність, логічність структури роботи та чітка програма роботи (максимум 20 балів);
- ґрунтовність, повнота і науково-критичний аналіз літератури з проблемами дослідження (максимум 20 балів);
- успішність виконання завдань дипломної роботи (максимум 10 балів);
- рівень аналізу зібраного фактичного матеріалу (максимум 10 балів);
- новизна, теоретичне і практичне значення (максимум 10 балів);
- літературне, технічне й естетичне оформлення роботи (максимум 10 балів);
- публічний захист магістерської роботи (аргументованість, переконливість, вільне володіння матеріалом, культура мовлення) (максимум 20 балів).

Після захисту магістерські роботи передаються до бібліотеки університету, де реєструються в спеціальних журналах і зберігаються протягом п'яти років.

За магістерськими роботами зберігається статус авторського права. За достовірність усіх наведених у цих роботах даних відповідальність несе студент та його науковий керівник.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Волчинський А., Волчинська Н., Смась Я. Вплив гри на підвищення рухової активності дошкільників. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. пр. Луцьк. 2013. №1(21). С. 144–148. 67.
2. Вольчинський А., Смась Я. Особливості організації рухового режиму дошкільнят засобами народної фізичної культури. Молодіжний науковий вісник: Фізичне виховання і спорт. Луцьк. 2013. Вип. 9. С. 77-81. [URL:http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/2852](http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/2852).
3. Кашуба В. О., Гончарова Н. М., Бутенко Г. О. Ефективність використання засобів оздоровчого туризму як основи рекреаційно-оздоровчої технології у фізичному вихованні молодших школярів. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. Харків. 2016. №2. С. 19–25. 124.
4. Кашуба В., Бондарь Е. Современные коррекционные технологии, используемые в физическом воспитании детей старшего дошкольного возраста с нарушением осанки. Спортивный вісник Придніпров'я. 2013. №2. С. 12–17.
5. Конох О. Є. Комплексне використання засобів спортивних ігор у підвищенні фізичного стану дітей 5-6 років : автореф. дис. ... канд. наук з фізичного виховання і спорту: 24.00.00. Дніпропетровськ. 2014. 24 с. 136.
6. Конох О. Є. Комплексне використання спортивних ігор у фізичному вихованні дітей старшого дошкільного віку. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2013. №12. С. 27–30. 137.
7. Конох О. Є. Розвиток фізичних якостей у дітей дошкільного віку. Вісник Запорізького національного університету. 2009. №2. С. 60–66.
8. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді від 26.03.2015 року. / Міністерство освіти і науки України. [URL:http://school23-1937.ucoz.ru](http://school23-1937.ucoz.ru).
9. Круцевич Т. Ю., Пангелова Н. Є., Кривчикова О. Д. Теорія і методика фізичного виховання. К. : Олімп. л-ра, 2017. Т. 1. 384 с.
10. Круцевич Т. Ю., Пангелова Н. Є., Кривчикова О. Д. Теорія і методика фізичного виховання. К. : Олімп. л-ра, 2017. Т. 2. 448 с.

ДОДАТКИ

Приклад оформлення титульної сторінки магістерської роботи

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Природничо-географічний факультет

Кафедра теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

ступеня вищої освіти «магістр»

на тему

**«ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В
ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ»**

Виконав:

студент II курсу магістратури, групи М537-п
природничо-географічного факультету
спеціальності 014.11 Середня освіта (фізична
культура)

Децюра Сергій Іванович

Керівник: Христова Т.Є.,

доктор біологічних наук, професор

Рецензент: Ідрісова Н.О.,

кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої
категорії, учитель фізичної культури

Мелітопольської загальноосвітньої школи I-III
ступенів № 1

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Заочно-дистанційне відділення магістратури

Кафедра теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

ступеня вищої освіти «магістр»

на тему:

**«ДОПОМІЖНІ ФАКТОРИ ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЯКІСТЬ
ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ КВАЛІФІКОВАНИХ БОКСЕРІВ»**

Виконав:

студент II курсу магістратури, групи 21М
спеціальності 014.11 Середня освіта
(фізична культура)

Керімов Алім Мухтарович

Керівник: Карабанов Є.О.,

кандидат наук з фізичного виховання та
спорту

Рецензент: Конох А.П.,

доктор педагогічних наук,
завідувач кафедри теорії та методики
фізичної культури і спорту

Запорізького національного університету

Приклад оформлення анотації

SUMMARY**Master's thesis****STRENGTHENING HEALTH OF CHILDREN OF SENIOR SCHOOL AGE IN THE
PROCESS OF THE INDEPENDENT CLASSES OF PHYSICAL EDUCATION****Detsiura Serhii**

Specialty 014.11. Secondary Education (Physical Culture)

The deterioration in the health of the Ukrainian nation requires special attention to the problem of strengthening the health of older school-age children in the process of independent physical education.

The object of research is the system of physical education of pupils of the senior school age.

The purpose of the research is to develop and scientifically substantiate the innovative technology of strengthening the health of students of senior school age in the process of independent study by physical education.

The research was conducted on the basis of Melitopol boarding school of II-III degrees of the Zaporizhzhya Regional Council in the 2017-2018 education years. 52 students of senior school age took part in the experiment, of which 13 girls (54,2%) and 16 boys (57,1%) expressed their desire to exercise independently. They were divided into four experimental groups, which were engaged in the selected programs of self-study physical education from February to May 2018: EG1 (girls) - classical aerobics; EG2 (girls) - football-aerobics; EG3 (boys) - athletic gymnastics; EG4 (boys) - recreational jogging.

In the work for the first time was developed an innovative technology for strengthening the health of students of the senior school age in the process of independent studies by physical education, which included: the purpose, tasks, principles, orientation of independent classes, organizational and pedagogical conditions, stages of implementation and criteria of effectiveness. The results of the experiment proved the effectiveness of the impact of innovative technology on the health of students of senior school age, as in children of all experimental groups: increased steady motivation to self-study physical education and a conscious attitude to their health; improved physical health, lung capacity, Shunge's test, Gench test, Skibinsky index, Robinson index, Ruffie index, body mass index decreased to the age standard; the physical preparedness of senior pupils has reached a sufficient level, the theoretical preparedness of the students of the 10th-11th grades from the subject "Physical Culture" has improved.

Key words: physical education, senior school age, innovative technology, independent study, health.

Приклад оформлення змісту

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ ДІТЕЙ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	9
1.1. Сучасний стан фізичного виховання учнів старшого шкільного віку	9
1.2. Особливості стану здоров'я старшокласників.....	13
1.3. Специфіка формування мотивації старшокласників до самостійних занять фізичною культурою і спортом.....	16
1.4. Теоретико-методичні основи організації самостійних занять фізичним вихованням учнів старшого шкільного віку.....	20
1.5. Інноваційні технології у фізичному вихованні дітей шкільного віку.....	24
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	34
2.1. Організація дослідження.....	34
2.2. Інноваційна технологія зміцнення здоров'я старшокласників...	35
2.2. Методи дослідження.....	39
РОЗДІЛ 3. ЕФЕКТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	45
3.1. Особливості мотивації досліджуваних груп до та після експерименту.....	45
3.2. Динаміка показників теоретичної підготовленості учнів старшого шкільного віку за період експерименту.....	54
3.3. Аналіз показників фізичного розвитку старшокласників до та після експерименту.....	58
3.4. Динаміка показників фізичної підготовленості дітей старшого шкільного віку за період експерименту.....	65
3.5. Аналіз показників фізичного здоров'я старшокласників до та після експерименту.....	75
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	84
ДОДАТКИ.....	95

**ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О.О. Міжнародне приватне право: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Вагіна О.М. Політична етика: навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 102 с. 3. Верлос Н.В. Конституційне право зарубіжних країн: курс лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 145 с. 4. Горбунова А.В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія: монографія. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 240 с. 5. Гурська Л.І. Релігієзнавство: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: ЦУЛ, 2016. 172 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н.Е., Марченко О.В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади: монографія. Харків: Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т.І., Калюжна Ю.В. Банківські операції: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т.І., Кожуховська Л.П. Філософія науки й управління освітою: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О.С., Кисильова І.Ю. Фінанси: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Гура О.І., Гура Т.Є. Психологія управління соціальною організацією: навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г.Я., Марушко Н.С., Стоколоса Т.М. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В.В., Макачук О.Л., Сантос М.М. Судові та правоохоронні органи України: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнецов М.А., Фоменко К.І., Кузнецов О.І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності: монографія. Харків: ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В.П., Богоявленська Ю.В., Тищенко С.В. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України: станом на 10 жовт. 2016 р. / К.І. Беліков та ін.; за заг. ред. О.М. Литвинова. Київ: ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д.Т, Чкан А.С., Олійник О.М., Маркова С.В. Менеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення: навч. посіб. / С.М. Гребенюк та ін. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці: підручник / О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ: ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М.І., Панасенко Є.В., Стреляєв Ю.М., Ткаченко І.Г. Варіаційне числення та методи оптимізації: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 84 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В.В. PR як сфера наукового знання: монографія / за заг. наук. ред. В.М. Манакіна. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М.П., Неживенко А.П., Пепа Т.В. Економічна психологія: навч. посіб. / за ред. М.П. Бутко. Київ: ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І.І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. / за ред. І.І. Дахна. Київ: ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016): ювіл. вип. / під заг. ред. А.В. Череп. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика: конспект лекцій / за заг. ред. В.І. Галана; уклад. Ж.В. Удовенко. Київ: ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні: монографія / за ред. М.А. Лепського. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2017. 172 с. 4. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / за ред.: С.О. Якубовського, Ю.О. Ніколаєва. Одеса: ОНУ, 2015. 306 с. 5. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с. 6. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем: монографія / за ред. О.Г. Данильяна. Харків: Право, 2016. 488 с. 7. Адміністративно-правова освіта у персоналіях: довід. / за заг. ред.: Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Київ: Ін Юре, 2015. 352 с. 8. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 216 с. 9. Країни пострадянського простору: виклики модернізації: зб. наук. пр. / редкол.: П.М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ: Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 10. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ: Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І.М. Дзюба та ін. Київ: САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Лодий П.Д. Сочинения: в 2 т. / ред. изд.: Н.Г. Мозговая, А.Г. Волков; авт. вступ. ст. А.В. Синицына. Киев; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с. 3. Новицкий О.М. Сочинения: в 4 т. / ред. изд.: Н.Г. Мозговая, А.Г. Волков; авт. вступ. ст. Н.Г. Мозговая. Киев; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с. 4. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків: Право, 2009. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю.П. Битяк. 576 с. 5. Кучерявенко Н.П. Курс налогового права: в 6 т. Харьков: Право, 2007. Т. 4: Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар О.Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н.Г. Группы интересов у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О.О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.

Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Авдєєва О.С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.): дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С.А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл: дис. ... канд. фіз.-мат. наук: 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О.М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 4. Деякі питання стипендіального забезпечення: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 5. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки: Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 6. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.
Архівні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г.Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В.А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шилаєв Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой. Харьков: ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).

	<ol style="list-style-type: none"> 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горницькая И.П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк: Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України: кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка; уклад.: Л.І. Романова, О.В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області: кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін.; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів: Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності: бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О.В. Левчук, відп. за вип. Н.М. Чала; Запорізький національний університет. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні: бібліогр. покажч./ уклад.: Н.М. Загородна та ін.; наук. ред. Т.В. Марусик; відп. за вип. М.Б. Зушман. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).
Частина видання: книги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гетьман А.П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом: избранные труды.</i> Харьков, 2013. С. 205–212. 2. Коломоєць Т.О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. Т.О. Коломоєць.</i> Київ, 2009. С. 195–197. 3. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні: монографія.</i> Чернівці, 2012. С. 151–169.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</i> 2. Анциперова І.І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.).</i> Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Микитів Г.В., Кондратенко Ю.О. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі: зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</i>
Частина видання: довідкового видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кучеренко І.М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю.С. Шемшученко.</i> Київ, 2007. С. 673. 2. Пирожкова Ю.В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України: словник термінів / за ред.: Т.О. Коломоєць, В.К. Колпака.</i> Київ, 2014. С. 54–55.

	<p>3. Сірий М.І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
Частина видання: продовжуваного видання	<p>1. Коломоєць Т.О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С.А., Хмельницький А.А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>3. Левчук С.А., Рак Л.О., Хмельницький А.А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції. <i>Проблеми обчислювальної механіки</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p> <p>4. Тарасов О.В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	<p>1. Кулініч О.О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>5. Bletskan D.I., Glukhov K.E., Frolova V.V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії: фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А.А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsei.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>3. Ганзенко О.О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Яцків Я.С., Маліцький Б.А., Бублик С.Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>

Напрями наукових досліджень, які виконуються у галузі
Спеціальність 014.11 «Середня освіта (фізична культура)»

1. Теоретико-методологічні основи фізичної культури.
2. Розвиток та становлення фізичної культури, фізичного виховання в різні історичні періоди в Україні та інших країнах світу.
3. Організаційно-управлінські аспекти фізичної культури, фізичного виховання в Україні та інших країнах світу.
4. Формування мотивації до рухової активності, здорового способу життя в системі фізичного виховання дітей та молоді.
5. Теоретико-методологічні проблеми фізичного виховання дошкільнят, школярів та студентів.
6. Розвиток психофізичних якостей дітей та молоді у процесі фізичного виховання.
7. Формування фізичного, психічного і морального здоров'я дітей та молоді у процесі фізичного виховання.
8. Диференційований підхід у фізичному вихованні школярів та учнівської молоді.
9. Теоретико-методологічні проблеми оздоровчої фізичної культури різних груп населення.
10. Інноваційні засоби та технології у фізичному вихованні різних груп населення.
11. Рухова активність і здоров'я різних груп населення.
12. Фізичне виховання дітей та молоді у спеціальних медичних групах.
13. Адаптивне фізичне виховання.
14. Теоретико-методологічні засади рекреаційної діяльності різних груп населення.
15. Програмно-нормативні та кадрові проблеми фізичного виховання в Україні.

Приклад оформлення таблиць

Таблиця 3.5.

Розподіл студентів за медичними групами, (n=244)

Курс навчання	Групи студентів (% від загальної к-ті)			Звільнені від занять, %
	основна	підготовча	спеціальна	
I	80,92	5,17	10,38	3,53
II	74,86	4,24	15,52	5,38
III	65,18	3,63	17,82	13,37
IV	62,41	3,01	20,23	14,35
V	60,10	3,02	20,02	16,86

Таблиця 4.1.

Мотиви відвідування занять з фізичного виховання студентами

Мотиви	Експериментальна група (n=20)		Контрольна група (n=21)	
	початок експерт.	наприкінці експерт.	початок експерт.	наприкінці експерт.
	Бажання поліпшити стан свого здоров'я	62,3%	75,7%	61,9%
Отримання заліку	82,7%	41,2%	83,4%	71,2%
Гарна організація занять	52,0%	74,2%	51,4%	61,2%
Отримання додаткових консультацій для самостійних занять з ФВ	40,1%	75,3%	40,8%	45,6%
Прагнення уникнути неприємностей у зв'язку з пропусками занять	20,9%	10,6%	21,1%	18,5%

Приклад оформлення рисунків

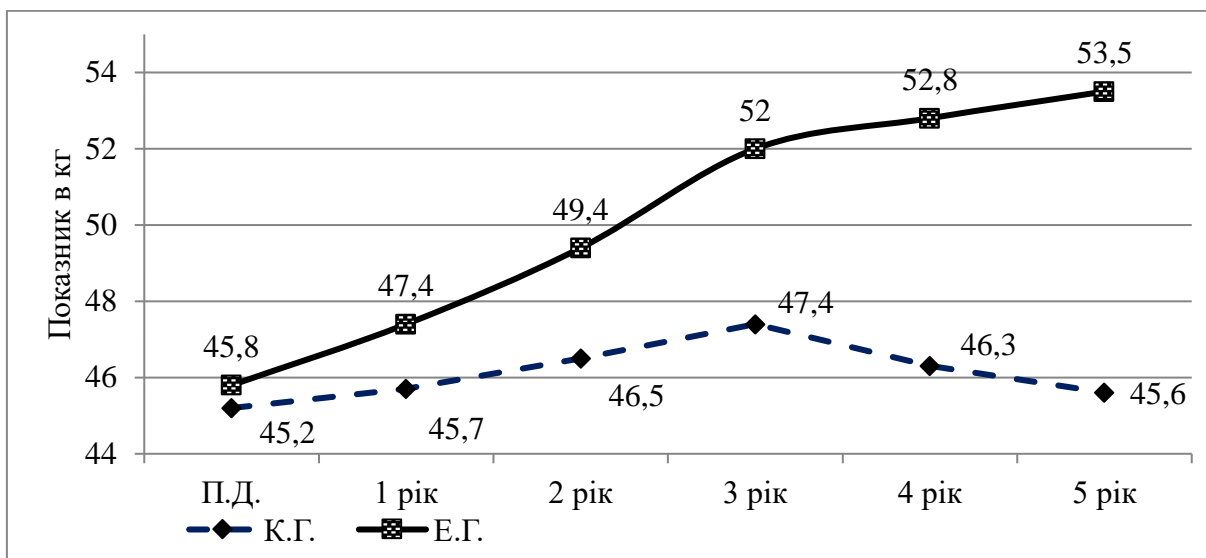

Рис. 4.1 Зміни показника динамометрії правої кисті, кг., студентів інженерів-механіків протягом проведення експерименту

Примітка: П.Д. – початкові данні

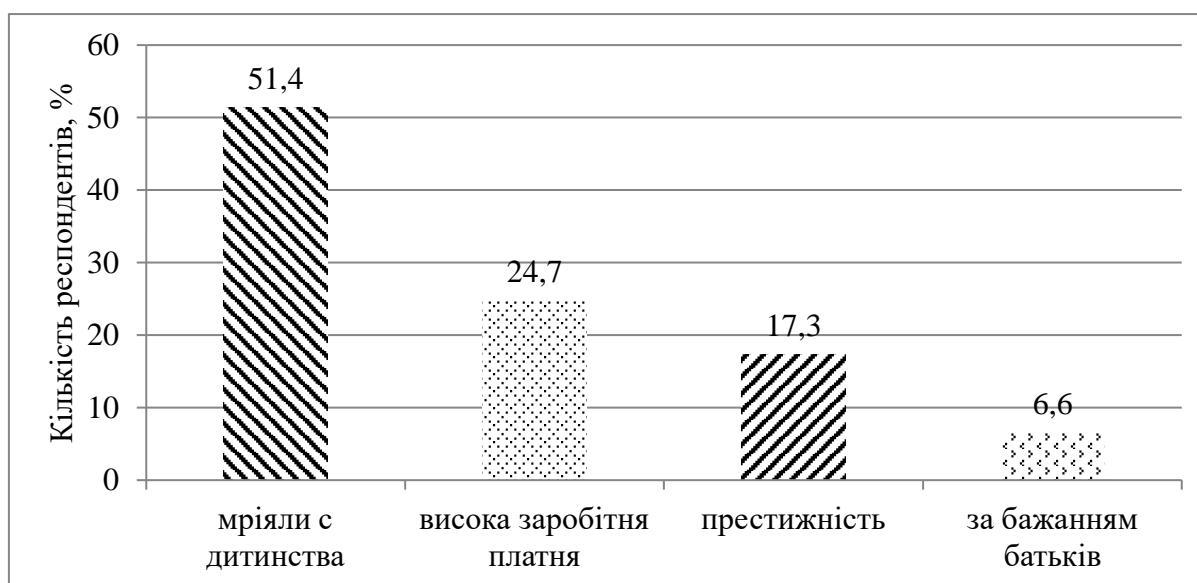

Рис. 3.6 Мотивація вибору професії студентів спеціальності 014.11 Середня освіта (фізична культура)

Приклади наведення формул

$$A = \frac{V}{m+1} \times 100 \quad (2.1)$$

де V – швидкість виконання роботи, яка визначається як відношення кількості переглянутих букв до затраченого часу (300 с);

m – загальна кількість помилок.

$$IMT = \frac{MT}{DT^{m2}} \quad (2.2)$$

де MT – маса тіла, кг; DT – довжина тіла, м².

$$IP = ЧСС \cdot ATc / 100 \quad (2.3)$$

де IP – індекс Робінсона, у.о.;

$ЧСС$ – частота серцевих скорочень, уд/хв;

ATc – артеріальний тиск систолічний, мм рт.ст.